

Torstein Dahle (R)

Litt om budsjettarbeidet som folkevalgt i Bergen

9. september 2024

Ikke lånefinansiere driften

§ 14-14. Vilkår for å ta opp lån (*første ledd*)

Kommuner og fylkeskommuner kan bare ta opp lån til formålene som er nevnt i §§ 14-15 til 14-17, og til andre formål som det er hjemmel til i annen lov. Eksisterende lån kan refinansieres.....

§ 14-15. Lån til egne investeringer. Driftskreditt

§ 14-16. Lån til andres investeringer. Lån til innfrielse av kausjoner

§ 14-17. Lån til videre utlån og mottatte avdrag på videre utlån

Derfor må vi skille lånefinansiering og drift

§ 14-4. Økonomiplan og årsbudsjett, *fjerde ledd*

Økonomiplanen skal deles inn i en driftsdel og en investeringsdel.

Årsbudsjettet skal deles inn i et driftsbudsjett og et investeringsbudsjett.

§ 14-6. Årsregnskap og bokføring, *annet ledd*

Årsregnskapene skal bestå av et driftsregnskap og et investeringsregnskap.....

Budsjett- og regnskapsforskriften kapittel 2

Skillet mellom drift og investering

- Kommunens løpende utgifter skal ha dekning i kommunens løpende inntekter

=> DRIFTSBUDSJETTET

Loven krever at driftsbudsjettet skal balansere.

- Kommunens utgifter til investeringer m.m. samles i et særskilt budsjett/regnskap

=> INVESTERINGSBUDSJETTET

Det er adgang til å finansiere med lån, og altså ikke noe balansekrav

Mer om driftsbudsjettet

Driftsinntekter

– Driftsutgifter (bl.a. **avskrivninger**)

= **Brutto driftsresultat**

+ Finansinntekter

– Finansutgifter (bl.a. avdrag på lån)

+ **Motpost avskrivninger (slik at avskrivningene får nullvirkning)**

= **Netto driftsresultat** **<= Anses som viktigste resultattall**

+ Bruk av avsetninger

– Avsetninger

= Evt. merforbruk til inndekning senere år (*evt. mindreforbruk, som alltid overføres til disposisjonsfond, slik at bunnlinjen viser 0*)

Mer om driftsbudsjettet

Driftsinntekter

– Driftsutgifter (bl.a. avskrivninger)

= **Brutto driftsresultat**

+ Finansinntekter

– Finansutgifter (bl.a. **avdrag på lån**) ***Reduserer netto driftsresultat***

+ Motpost avskrivninger

= **Netto driftsresultat**

+ Bruk av avsetninger

– Avsetninger

= Evt. merforbruk til inndekning senere år (*evt. mindreforbruk=0*)

Votering over budsjettet for 2024

Votering:

Alternativt forslag fra R, fremsatt av Mailiss Solheim-Åkerblom (R) fikk 3 stemmer (R) og var dermed falt.

Alternativt forslag fra KrF, fremsatt av Joel Ystebø (KrF) fikk 2 stemmer (KrF) og var dermed falt.

Alternativt forslag fra V, fremsatt av Per Arne Larsen (V) fikk 3 stemmer (V) og var dermed falt.

Alternativt forslag fra MDG, fremsatt av Thor Hakon Bakke (MDG) fikk 4 stemmer (MDG) og var dermed falt.

Alternativt forslag fra SV, fremsatt av Mikkel Grüner (SV) fikk 6 stemmer (SV) og var dermed falt.

Alternativt forslag fra A, fremsatt av Rune Bakervik (A) fikk 13 stemmer (A) og var dermed falt.

Innstillinaen punkt 1. 4. 5. 10 og 11 ble vedtatt med 35 stemmer (H. FrP. BL. INP. Sp. PP)

Innstillingen punkt 2, 3 og 6-9 ble vedtatt med 38 stemmer (H, FrP, BL, V, INP, Sp, PP)

Innstillingens skattevedtak og lånevedtak ble vedtatt med 35 stemmer (H, FrP, BL, INP, Sp, PP).

Endringer og suppleringer i innstillingen ble vedtatt med 35 stemmer (H, FrP, BL, INP, Sp, PP).

Merknad 1-10 i innstillingen ble vedtatt med 35 stemmer (H, FrP, BL, INP, Sp, PP).

Voteringsresultat for de enkeltstående forslag og merknader, se eget hefte vedlagt protokollen.

Hvorfor ikke åpne for balansert endringsforslag ?

- Formål A økes med 50 000 kroner
- Formål B reduseres med 50 000 kroner

Men: Fortvil ikke!

Budsjettprosessen kan brukes til noe nyttig:

⇒ Skaffe deg innsikt i tjenesteområder som du og partiet
ønsker å prioritere og følge særlig godt med på

⇒ Budsjettekniske spørsmål

Bruk ikonet **Budsjett** på Politikk-siden når du skal jobbe med budsjettet (Er bedre enn budsjettdokumentene i saken på saklisten)

Politikk

» Bystyret

Om bystyret - bystyreutvalgene og andre politiske utvalg. Bystyrets kontor - Web-TV - informasjon for folkevalgte

» Byrådet

Byrådet leder den kommunale administrasjonen og har ansvar for alle kommunale tjenester.

» Ordføreren

Ordførerens oppgaver og ansvar, representasjon, historikk og ukeplaner.

» Møter og sakskart politiske utvalg

Møtekalendere, sakskart og enkeltsaker for byråd, bystyre og andre styrer og utvalg. [Se også samlet møtekalender](#)

» Web-TV

Se bystyre- og utvalgsmøter direkte på web, eller opptak fra møtene.

» Slik kan du påvirke politikken

Som innbygger kan du påvirke en sak eller politisk prosess på flere måter. Her er noen av mulighetene du har.

» Budsjett

Lurer du på hvordan kommunen bruker pengene sine hvert år?

» Valg

Hvordan avgi stemme - fakta om valg - valgresultater - valgadministrasjon - informasjon for partier og valgmedarbeidere

» Politisk styring

Parlamentarisme i Bergen - organisering - fullmakter og reglement

» Råd for medvirkning

Ungdomsråd - Kommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse - Eldreråd

» Politikerregister

Oversikt over politikere i Bergen kommune.

» Søk i politiske saker

Her kan du søke etter saker i politiske utvalg.

» Politiske spørsmål og svar

Det er genialt å stille **Budsjettekniske spørsmål** (se nederst). Nyttig også til senere bruk

Nyttige snarveier - oppdatert etter bystyrets vedtak

- › [Investeringsprogram 2024-2027](#)
- › [Gebyrer og egenbetalinger 2024](#)
- › [Fordeling av tilskudd 2024](#)
- › [Oversikt alle endringer driftsbudsjettet 2024](#)

Notat om effekt av statsbudsjettet 2024

 [Regjeringens forslag til statsbudsjett 2024 – foreløpig anslåtte effekter for Bergen](#) [319.56 KB]

Åpne data

Åpne data inneholder et komplett tallgrunnlag for den foreslåtte handlings- og økonomiplanen. Datasettet er i Excel-format.

- › [Åpne data for drifts- og investeringsbudsjettet](#)

Budsjettekniske spørsmål

I budsjettekniske spørsmål kan bystyrets partigrupper kan få oppklart eller utdypet spørsmål om byrådets budsjettframlegg.

- › [Budsjettekniske spørsmål og svar](#)

Det er lurt å gå inn på: **Slik fordeles budsjettet på tjenestene** for å få oversikt

Byrådets forord →

Økonomiske utsikter og rammebetingelser →

Finansiering av kommunens tjenester →

Slik fordeles budsjettet på tjenestene →

Oppsummering og oversikt over alle endringer i driftsbudsjettet →

Budsjettvedtak →

Gebyr og egenbetaling og Tilskuddsliste viser ofte poster som det kan være aktuelt å ta tak i

Økonomiske utsikter og rammebetingelser →

Finansiering av kommunens tjenester →

Slik fordeles budsjettet på tjenestene →

Oppsummering og oversikt over alle endringer i driftsbudsjettet →

Budsjettvedtak →

Befolkningsutvikling →

Klimabudsjett →

Investeringsprogram →

Gebyr og egenbetaling →

Tilskuddsliste →

Sentrale tabeller og oversikter →

Merk barnehagebudsjettet: Kolonnen «Prisjustering.mv.» viser hva som må til for å opprettholde budsjettnivået fra 2023. Kroneveksten i 2024 lurer oss: Det er en *reell* reduksjon i kroner fra 2023 til 2024.

Rammeendringer per tjenesteområde i årsbudsjettet

Beløp i mill. kr

Tjenesteområde	Vedtatt budsjett 2023	Prisjustering og diverse endringer	Effektivisering	Nye tiltak og realendringer budsjett	Budsjett 2024
✂ Barnehage	2 763,9	177,1	-0,1	-35,6	2 905,2
✂ Skole	4 132,6	217,0	-0,3	11,0	4 360,3
✂ Spesialpedagogiske tjenester	325,8	22,1	0,0	21,8	369,7
✂ Barnevern	876,4	44,2	0,0	26,7	947,3
✂ Tjenester til eldre	3 812,8	192,4	-24,3	119,8	4 100,7
✂ Tjenester til funksjonshemmede	182,8	7,6	0,0	59,2	249,6
✂ Tjenester til utviklingshemmede	1 747,7	105,4	-2,0	99,3	1 950,4
✂ Psykisk helse	609,3	27,2	-4,9	76,6	708,2
✂ Tjenester til rusavhengige og bostedsløse	397,3	18,8	0,0	32,5	448,6